

Na internete číha mnoho nástrah, ktorým ľahko podľahnú najmä deti. Či už sú to rôzne reklamy odkazujúce na stránky s obsahom nevhodným pre mladistvých, podvodné stránky, alebo v niektorých prípadoch veľké sociálne siete s množstvom osídien. Ako môžete svoje dieťa pred týmito nástrahami ochrániť? Prvý krok je určite komunikácia, pričom je nevyhnutné vysvetliť deťom, ako to na internete chodí a čo všetko tam na ne číha. To však často nestačí, preto vám v tomto článku predstavíme softvérové riešenia, ktoré dokážu zablockovať či obmedziť prístup k rôznym stránkam a funkciám počítača.

**TÉMA NA
ŽELANIE**

Ochráňte deti pred nástrahami internetu

Ako sme testovali?

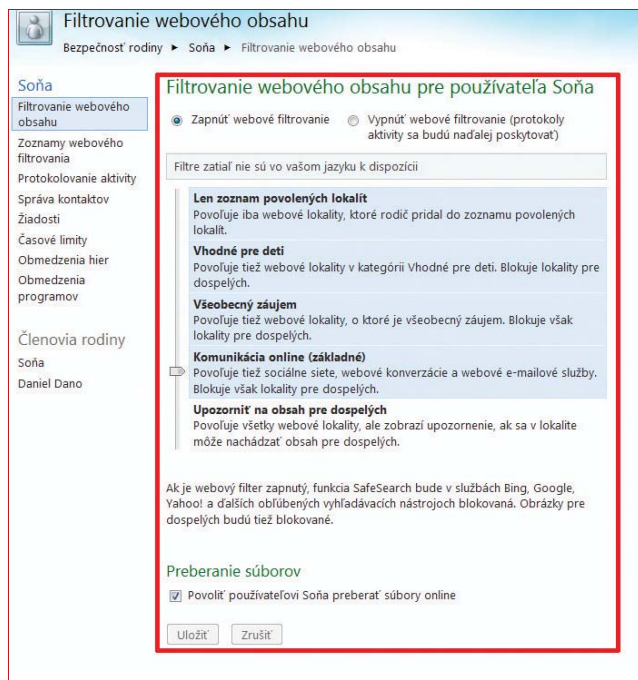
Prvý a najdôležitejší parameter bola rozmanitosť nastavení a filtrov, ktoré majú na starosti prístup k jednotlivým webovým stránkam. Ďalej sme sa zamerali aj na iné obmedzenia, ktoré môžete s programom spracúvať. Zaujímali nás aj ostatné drobnosti, ako možnosť nastavenia okna, ktoré sa zobrazí v prípade pokusu o návštevu blokovanej stránky, či dôsledné protokolovanie aktivity na PC. No a v neposlednom rade to bola, samozrejme, cena za nákup licencie.

* Microsoft Windows 7

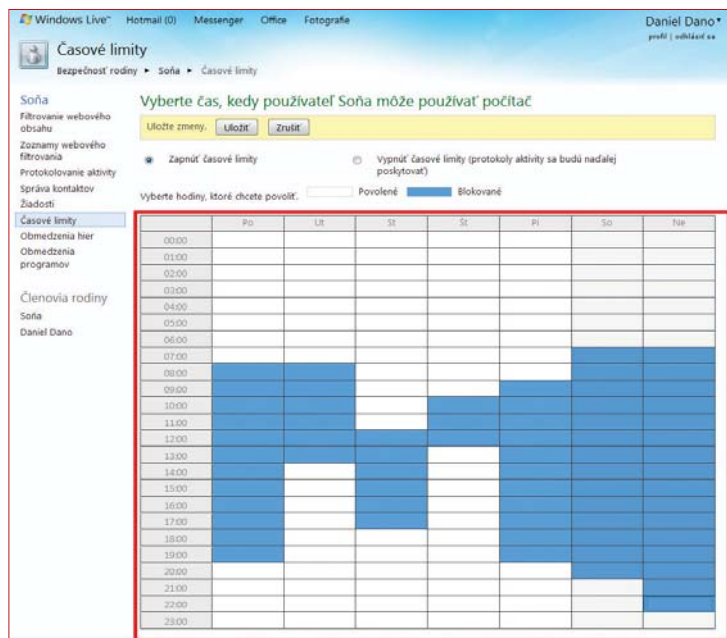
Operačný systém Windows 7 ponúka svojim používateľom okrem množstva iných služieb aj integrovanú rodičovskú kontrolu. Spočiatku je však k dispozícii len malé množstvo bezpečnostných prvkov. Máte možnosť určiť deťom presne vymedzený čas v jednotlivých dňoch, keď môžu pristúpiť k svojmu kontu, obmedziť im hranie hier

podľa ich hodnotenia alebo konkrétneho názvu či dokonca zablockovať používanie niektorých programov. Ani jednou z týchto možností však neochránite deti pred nástrahami internetu. Na to je tu časť balíka Windows Live Essentials 2011, ktorý disponuje aj programom nazvaným Bezpečnosť rodiny. Ten po nainštalovaní výrazne rozšíri prostredie rodičovskej kontroly. Ku konkrétnym nastaveniam sa dostanete po otvorení ovládacieho panela a kliknutí na položku Nastaviť rodičovskú kontrolu. Následne si ešte overte, či je spustená služba Windows Live, a to tak, že v spodnej časti pri výbere poskytovateľa zo zoznamu zvolíte práve túto položku. Pred správou konkrétneho účtu vás čaká ešte jeden krok – bezplatné vytvorenie účtu na stránke Windows Live. Táto služba ako celok používa veľmi prepracovanú techniku. V prípade, že dáte sledovať len jedno konto, no na počítači sa nachádzajú dve, pričom to druhé nie je chránené heslom, program vás na to upozorní. Kladne hodnotíme aj dostupnosť systému.

Ku všetkým nastaveniam sa dostanete cez internet. Tu sa už nachádza množstvo nastavení, prvé z nich je úroveň webového filtrovania. Najprísnejšia úroveň umožní prístup len na stránky, ktoré sú v zozname povolených lokalít. Ostatné sprístupňujú napríklad stránky vhodné pre deti, sociálne siete a iné komunikačné nástroje a najslabšia úroveň povoľuje aj prezeranie obsahu nevhodného pre deti mladšie ako 18 rokov, ale s tým, že pri spustení takejto stránky je používateľ upozornený, že jej obsah je určený len pre dospelých. Ďalší ochranný stupeň je zoznam povolených a zakázaných stránok, kde môže rodič upraviť nastavenia podľa svojho želania. Samozrejme, nesmie chýbať ani protokolovanie internetovej aktivity. Opäť sa tu nachádzajú aj položky, ktoré boli dostupné už aj v základnom balíku, teda obmedzenie hier, programov a určenie časového rozpätia, počas ktorého sa dá pristupovať ku kontu. Jedna z najlepších funkcií je systém žiadostí. Ten funguje takto: Ak chce dieťa navštíviť webovú

Zaujímavé riešenie webového filtra spoločnosti Microsoft

Rozvrhnutie časových limitov prostredníctvom rodičovskej kontroly systému Windows 7

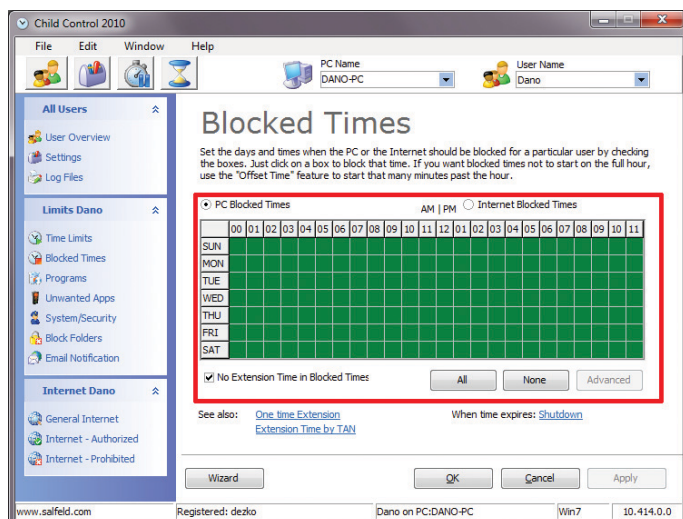
stránku, ktorú filtruje funkcia Windows Live, má hneď niekoľko možností. Buď ju jednoducho vypne, alebo môže odoslať rodičovi žiadosť. To sa dá realizovať pomocou e-mailu alebo osobne. V prípade, že zvolí možnosť osobne, stačí, ak zavolá rodiča, ten zadá heslo a zvolí buď možnosť blokovať, alebo povoliť. Odpadá vám tak nutnosť prihlasovať sa na svoj účet a meniť nastavenie tam. V prípade, že je rodič, ktorý má heslo od počítača, napr. na služobnej ceste, môže mu dieťa odoslať žiadosť prostredníctvom e-mailu. Následne po najbližšom prihlásení do služby sa mu zobrazí pri konkrétnom konte počet žiadostí, ktoré môže jednotlivito buď schváliť, alebo zamietnuť. Webové filtre tejto služby sú podľa našich testov na slušnej úrovni. Malé chybičky krásy sa dajú doladiť prostredníctvom zoznamov webového filtrovania.

* Child Control 2010

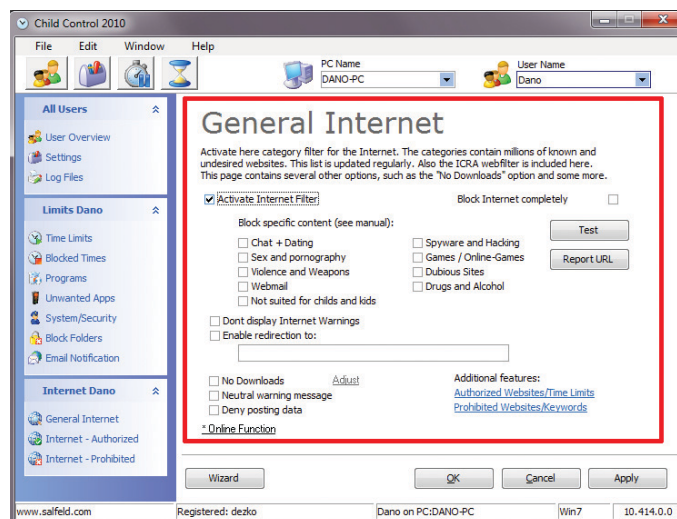
Tento softvér pochádza od nemeckej spoločnosti Safeld. Nie je však zadarmo, verzia na download

stojí 29,95 EUR a dodávka na CD 39,95 EUR. Prvý krok na zabezpečenie PC bude vloženie hesla pri inštalácii. Toto heslo sa následne používa pri akejkoľvek zmene nastavení. Oproti riešeniu integrovanému vo Windows 7 absentuje možnosť nastavovať obmedzenia on-line. Okrem klasických obmedzení, ako je nastavenie časových limitov, blokovanie programov a protokolovanie PC aktivity, disponuje aj inými, ktoré vám umožnia ešte väčšiu kontrolu nad PC. Rodičovi dovoľuje aj určiť časový limit na spustenie konkrétnych programov. Toto nastavenie využijete najmä vtedy, ak vám neprekáža, ak je vaše dieťa pri PC povedzme tri hodiny, no nechcete, aby strávilo celý čas hraním konkrétnej hry. Zaujímavá je aj možnosť zablokovať rôzne systémové nástroje, čím zabránite neželanému poškodeniu systému či zmene nastavení, priečinky alebo dokonca pravidelne odosielať protokoly o aktivite PC na zadanú e-mailovú adresu. Funkcia blokovania priečinkov je veľmi prínosná, pretože prostredníctvom nej je veľmi jednoduché zabrániť dieťaťu, aby zámerne či nechcene zmazalo nejaký z va-

šich pracovných projektov, fotografie z dovolenky alebo iné pre vás podstatné súbory. Ani jedna z týchto funkcií však neochráni deti pred nástrahami internetu. Tejto problematike je tu venovaná samostatná časť s tromi položkami. Prvá z nich obsahuje hlavné nastavenia filtra. Tu najprv treba zaškrtnúť jednu z možností – buď použijete filter, alebo úplne zablokujete prístup na internet. V prípade, že sa rozhodnete použiť filter, treba ešte zvoliť kategórie, ktoré sa majú filtrovať. Túto časť má program naozaj prehľadne spracovanú a všetky stránky sú dôkladne rozdelené. Nachádzajú sa tu kategórie ako chat+zoznamka, sex a pornografia, násilie a zbrane, e-mail, nevhodné pre deti, spyware a hackovanie, hry či drogy a alkohol. Okrem týchto možností môžete ešte zakázať sťahovanie alebo určit stránku, na ktorú bude používateľ presmerovaný v prípade, že filter zistí nevhodný obsah vyžadanej stránky. Ak sa rozhodnete povoliť prístup na niektorú z filtrovaných stránok, môžete túto stránku pridať do položky Internet – authorized. Tu sa dá opäť vybrať, či má byť stránka prístupná natrvalo alebo časovo ob-

Časový harmonogram v programe Child Control

Webové filtre sú často rozdelené do prehľadných kategórií

Správa jednotlivých účtov v programe Kaspersky Internet Security 2011

medzene. A ak s filtrom nie ste spokojní a chceli by ste nejakú stránku zakázať, pridajte ju do zoznamu Internet – prohibited. Veľmi oceňujeme aj možnosť filtrovať konkrétne výrazy. Ak napríklad nechcete, aby si ich vaše dieťa prečítalo, stačí ich pridať do zoznamu zakázaných výrazov a program ich automaticky zaradí do svojich filtrov. Zaujímavá je skutočnosť, že ak máte zaškrtnuté filtrovanie stránok s číslom a zoznamkou, program vám stále dovolí zobrazit Facebook či MySpace, no napríklad slovenský Pokec už zablokuje. Programu by sme mohli takisto vytknúť, že hoci máte zakázaný download, stále sa dajú sťahovať všetky formáty súborov okrem .exe. V prípade, že si chcete tento program vyskúšať alebo rovno zakúpiť, navštívte stránku <http://www.salfeld.com/>.

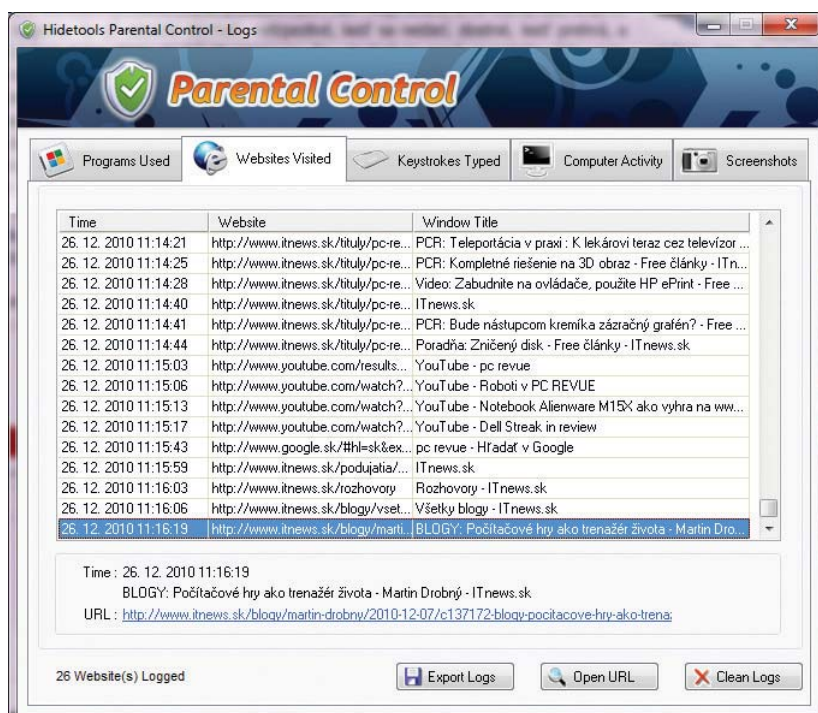
★ Kaspersky Internet Security 2011

Spoločnosť Kaspersky sa primárne venuje vývoju antivírusových programov, dodáva však aj súčasti balíkov na ochranu PC. Patrí sem aj Password Manager či KryptoStorage. V balíku Internet Security sa nachádza aj modul umožňujúci ochranu detí pred neželaným obsahom s názvom Parental Control. Patrí pritom k najlepším zo všetkých testovaných programov. Celé prostredie sa delí do dvoch častí, prvá obsahuje nastavenia kontroly a druhá podrobné správy o činnosti vykonávanej na počítači, rozdelené do prehľadných kategórií. Opäť tu nájdete klasické možnosti, ktoré vám dovoľujú limitovať čas strávený pri počítači a dokonca aj konkrétne hodiny, keď môže používateľ tento čas využívať. To možno uplatniť najmä vtedy, ak chcete dieťaťu určiť denný limit, no zároveň ho potrebujete donútiť, aby si po príchode domov zo školy najprv urobilo úlohy. Stačí teda jednoducho umožniť prihlásenie k účtu povedzme až o 17:00. Rovnakým spôsobom môžete časovo obmedzovať aj surfovanie po internete. Ak máte na PC nainštalované nejaké hry, ktoré nie sú vhodné pre mladšie deti, stačí ich pridať do zoznamu blokováných aplikácií a uistiť sa tak, že dieťa sa k neželanej aplikácii nedostane. Zaujmal nás aj webový filter, ktorý dokáže klasicky blokovat webové stránky zaradené do rôznych kate-

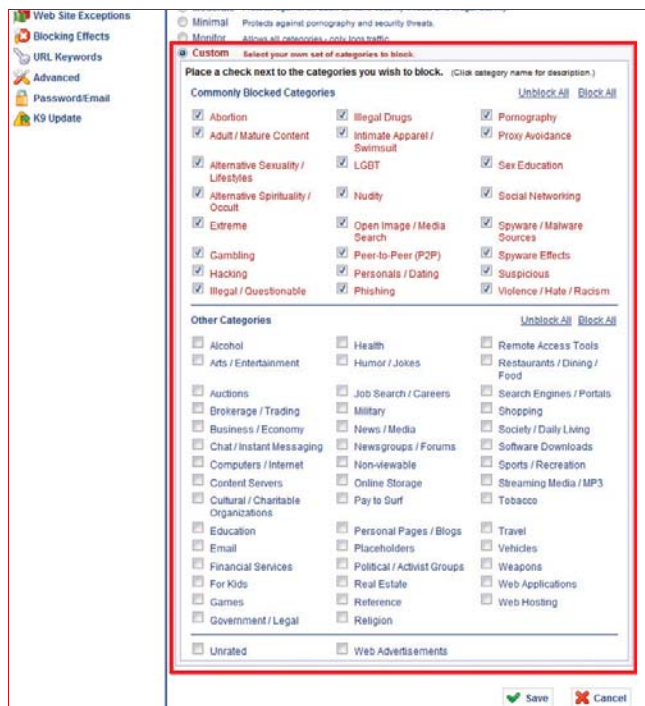
gorií. Okrem toho obsahuje aj službu Safe Search, ktorá zaručuje bezpečnosť pri vyhľadávaní. Tá vynúti zapnutie bezpečného vyhľadávania pri používaní Googlu. Nedokáže však priamo ovplyvniť výrazy, ktoré sa zobrazia, to už je vec Googlu a nastavenia jeho filtrov. Od ostatných programov sa riešenie Kaspersky líši aj tým, že umožňuje pokročilé blokovanie sťahovania. Tu sú súbory rozdelené do štyroch kategórií: Music, Video, Applications a Archives. Na základe vašich nastavení sa dá týmto spôsobom obmedziť sťahovanie rôznych súborov. Táto funkcia pracuje pravdepodobne na princípe formátov súborov, podľa ktorých ich zaraďuje do jednotlivých kategórií. Podľa našich testov je však pomerne účinná.

A dostávame sa k časti, ktorá nás zaujala najviac. Je ňou blokovanie správ, či už prostredníctvom IM, alebo sociálnych sietí. Táto možnosť je zaujímavá a veľmi prepracovaná. Kaspersky totiž

skenuje všetku komunikáciu, ktorá sa odohráva prostredníctvom spomínaných komunikátorov, zaznamenáva ju do časti reportov a následne umožňuje zablokovať komunikáciu s konkrétnym kontaktom. Takéto riešenie je už pomerne drastické, no ľudia, ktorí chcú mať svoje deti poriadne pod kontrolou, môžu jednoducho sledovať všetky správy a na základe ich obsahu zablokovať daný kontakt. Po dôkladných testoch sme s týmto skenovaním spokojní, všetko zaznamenáva a účinne funguje aj pri blokovaní. Keby toho nebolo dosť, rodič má možnosť dokonca monitorovať zvolené slová. Ak teda chcete zistiť, či si náhodou vaše dieťa nepíše s kamarátmi o alkohole alebo iných nerestiach, no zároveň sa nechcete prehrabávať v mase správ, stačí konkrétne slová pripísať do zoznamu a následne už len sledovať reporty, ktoré prehľadne zobrazujú údaje o používaní týchto slov. No a posledná funkcia, nazvime ju doplnkovou, je možnosť vymedziť adresára na disku, ku ktorým sa nebude dať prístupovať z kontrolovaného účtu. Takto môžete zabrániť tomu, aby vám zmizli dôležité súbory pripravené do práce alebo iné dôležité položky. Ako sme už spomínali v úvode, celý program je rozdelený do dvoch častí. Teraz priblížime časť nazvanú Reports. Nájdete v nej v prvom rade všeobecné štatistiky o navštevovaní webových stránok, sťahovaní súborov, ale aj čase strávenom pri počítači. Po kliknutí na jednotlivé súčasti sa vám zobrazia podrobnejšie informácie, v ktorých sú napríklad kompletné údaje o surfovaní na internete vrátane sťahovania súborov a navštevovania rôznych stránok. Ďalej tu je zoznam prichádzajúcej a odchádzajúcej komunikácie, prehľad používania monitorovaných slov a mnoho ďalších užitočných informácií. Rodičovskú kontrolu v programe Kaspersky Internet Security 2011 hodnotíme kladne. Azda jediná nevýhoda je to, že rodičovská kontrola sa nedá zakúpiť, keďže je súčasťou väčšieho balíčka. Cena celého programu je zhruba 45 EUR, existuje aj 30-dňová testovacia verzia, dostupná na stránke <http://www.kaspersky.com/>.

Protokolovanie prístupu na web programom Hidetools Parental Control

Program K9 Web Protection rozdeľuje internetové stránky do množstva kategórií

Nastavenie časových limitov je pomerne jednoduché

★ Hidetools Parental Control

Pri tomto programe sme spočiatku boli zaskočení, pretože sa nám zdal úplne nepoužiteľný. Počas inštalácie sme totiž nemuseli vložiť nijaké heslo, a tak bolo veľmi jednoduché zmeniť nastavenia. Hoci sa po minimalizovaní program prepol do neviditeľného režimu, stačilo ho opäť zapnúť cez spúšťačiu ikonu a mohli sme veselo meniť akékoľvek obmedzenia. Takúto rodičovskú kontrolu by dokázalo obísť každé skúsenejšie dieťa. Tento stav sa však dá odstrániť zmenou nastavení. V prvom rade treba povoliť používanie hesla a potom ho zadať. To však nebol jediný problém. Neboli sme spokojní ani so správou nastavení. Ak totiž chcete upraviť filter webového obsahu na inom ako vašom účte, musíte sa naň prihlásiť. Je to pomerne otravné, oveľa viac by sme ocenili správu rôznych účtov z jedného správcovského. Ďalej sme mali problém s písaním znakov so slovenskou diakritikou, pokiaľ bol program aktívny.

Parental Control dokáže zapisovať do logov informácie o používaní programov, navštívených webových stránkach, napísaných znakov, aktivite na PC, ktorá však pri našich testoch obsahovala iba čas a dátum spustenia a vypnutia programu Parental Control. Existuje aj priebežné zaznamenávanie screenshotov, ktoré sa realizuje po určitom časovom intervale. Táto funkcia však môže byť pomerne nebezpečná, keďže zhruba po týždni používania je objem obrázkov veľký. Všetky sa pritom ukládajú na disk, kde je nainštalovaný Windows. K webovému filteru a jeho funkčnosti sme nemali výhrady, obsahuje aj slovenské stránky a dodatočné pridávanie stránok do zoznamu blokových tak nebude nevyhnutné. No aj tu sa predsa našla drobnosť. Je ňou skutočnosť, že po otvorení webovej stránky, ktorá je blokováná, sa v prípade, že máte otvorených viacero kariet, zavrie celá karta, a ak je to jediná stránka, ktorú sa snažíte otvoriť, vypne sa celý prehliadač. Na vý-

konnejších PC, ktoré zvládajú jeho opätovné otvorenie bez problémov, to nie je výrazné obmedzenie, no je to otravné. Horšie to však bude na starších PC, ktorým trvá otvorenie prehliadača dlhší čas. Okrem webového filtra dokáže Parental Control už len zablokovať spustenie vybraných programov. Takto žalosťne málo funkcií pri cene zhruba 30 EUR podľa nášho názoru nepostačuje. Tridsaťdňová skúšobná verzia je na stránke <http://www.hidetools.com/>.

★ K9 Web Protection

Toto je program zadarmo. Na jeho získanie stačí vyplniť na stránke <http://www.1.k9webprotection.com/> vašu e-mailovú adresu, meno a priezvisko. Následne vám do e-mailovej schránky budú zaslané inštrukcie spolu s licenčným kľúčom. Pri inštalácii zadáte administrátorské heslo. To si dobre zapamätajte, pretože ho treba použiť aj pri odinštalovaní programu. Po úspešnom zvládnutí inštalácie a reštartovaní sa program spustí automaticky pri štarte. Následne môžete spravovať akékoľvek nastavenia prostredníctvom prehliadača. K9 Web Protection je však zameraný iba na ochranu pred neželaným obsahom a nenájdete v ňom nijaké iné obmedzenia týkajúce sa blokovania programov či času, počas ktorého môže používateľ pristupovať k svojmu účtu. Webový filter je však na vysokej úrovni. Nájdete tu hneď niekoľko úrovní zabezpečenia – od High, kde sa blokujú takmer všetky stránky, na ktorých by sa mohol nachádzať neželaný obsah, až po Minimal. Táto úroveň obmedzuje len prístup k pornografii a stránkam, ktoré môžu pre používateľa znamenať bezpečnostné riziko. Okrem klasických úrovní je tu aj ochrana, ktorá povoľuje všetky kategórie, no stále zaznamenáva navštevované webové stránky. Nechýba ani možnosť nastavenia blokových kategórií. Všetky stránky tu nájdete rozdelené podľa rôznych faktorov do obrovského množstva kategórií

(vyše 60) a je na vás, ktoré budete blokovať a ktoré nie. Autori nezabudli pri filtrovaní ani na slovenské či české stránky. Okrem webového filtra však program disponuje aj inými funkciami, ako je napríklad obmedzenie času stráveného na internete, čo môžete nastaviť rovnako na každý deň v týždni alebo dokonca vytvoriť podrobný časový harmonogram na každý deň. Samozrejme, nechýba ani možnosť pridať výnimky, teda stránky, ktoré chcete blokovať alebo povoliť bez závislosti od nastavenia filtra. Pomerne zaujímavá je aj možnosť určiť kľúčové slová, ktoré zablokujú zobrazenie príslušnej stránky. Okrem týchto možností program disponuje ešte zopár drobnosťami, ako je nastavenie efektov, ktoré sa spustia v prípade, že je stránka blokováná (okrem informačného okna môžete prehrať aj zvuk štejkajúceho psa). Podporované je aj vynútenie tzv. Safe Search módu v rôznych vyhľadávačoch. Keby sme to mali všetko zhrnúť, K9 Web Protection je naozaj skvelý program, navyše dostupný úplne zadarmo.

Vyhodnotenie

Na internete je dostupných zopár programov slúžiacich na ochranu detí pred nástrahami webu. Pri našich testoch sa nám zdal najlepší **Kaspersky Internet Security 2011**. Naopak, najviac nás sklamal program od spoločnosti **Hidetools**. Pomerne zaujímavé je bezplatné riešenie **K9 Web Protection**, ktoré sa svojimi možnosťami výrazne približovalo k plateným riešeniam. No pre používateľov **Windows 7** bude najvhodnejšie použitie integrovanej rodičovskej ochrany, ktorá bez problémov spĺňa väčšinu požiadaviek.

DANIEL HARDOŇ